

*TCACI Carolina, dr., conf. univ.,
PAȘA Irina, masterandă, USARB*

Under the conditions of instability economic and financial risks and increased risk intensifies the need to protect future staff, life itself, thus increasing demand for life insurance products.

The inherent risk and risk exposure of the population in both highly developed and transition economies dictates the demand for life insurance.

Compared to Western markets, the life insurance market in the Republic of Moldova is still at the beginning, obviously this is a positive aspect, as there is potential for growth and development.

Keywords: life insurance market, life insurance company, life insurance, life insurance portfolio.

Conform ultimelor publicații statistice din 1 iulie 2018 aflăm că mărimea minimumului de existență pe total de populație la nivel de republică este de 1 895,70 lei. Totodată este publicată și informația cu privire la mărimea medie a pensiei lunare, inclusiv, cu pensiile pensionarilor organelor de forță, în sumă de 1 658,70 lei. Evident că sistemul public de pensii necesită „ajutor”. Un astfel de „ajutor” este asigurarea de viață [1].

Asigurările de viață devin tot mai perceptibile în tabloul general al pieței asigurărilor din Republica Moldova, ele sunt produse financiare ce pot răspunde unor nevoi foarte diferite. Un astfel de pachet acoperă, în primul rând, riscuri esențiale pentru fiecare persoană cum ar fi: îmbolnăvire, intervenție chirurgicală, invaliditate, îmbătrânire sau deces. Avantajul principal pe care oferă asigurarea de viață este protecția financiară.

Așadar, asigurarea de viață este un contract, numit poliță de asigurare de viață, încheiat între un contractant și un asigurator prin care, în schimbul unei prime de asigurare plătite de primul, la decesul asiguratului, asiguratorul se obligă să plătească beneficiarului desemnat o indemnizație de asigurare, numită sumă asigurată. Asiguratul, care poate fi același cu contractantul, este persoana a cărei viață constituie obiectul asigurării, iar contractantul este cel care plătește prima de asigurare aferentă poliței de asigurare [2].

Obiectul asigurării de viață îl constituie interesele patrimoniale ce nu contravin legislației Republicii Moldova, corelate cu persoana asiguratului sau a beneficiarului asigurării, cu viața, sănătatea și capacitatea lor de muncă.

Asigurările de viață din Republica Moldova sunt unul din sectoarele cu un potențial înalt de creștere, atât la capitolul gradului de penetrare al pieței, cât și la capitolul gamei de produse oferite clienților. Liderul pieței asigurării de viață este, indiscutabil, compania austriacă GRAWE Group care a preluat compania Carat și care controla aproximativ 90 % din piața acestor produse la finele anului 2016, restul revenind companiei Sigur-Asigur. Însă, „Sigur-Asigur” SA a decis în martie 2017 de a înceta benevol activitatea de asigurări de viață și încheierea contractelor noi de asigurare, de a depune din inițiativa proprie licența pe asigurări de viață la Comisia Națională a Pieței Financiare.

Pentru toți asigurații actuali această decizie nu schimbă practic nimic și nu înrăutățește nicidecum situația lor: toate obligațiile financiare ale companiei pe contractele de asigurare încheiate anterior vor fi îndeplinite cu cea mai mare strictețe, garantat și în volum deplin. Toți clienții care vor dori să continue contractele de asigurare valabile le vor menține și vor primi la final ori la survenirea cazului de asigurare, indemnizația cuvenită, iar toți acei care vor dori să rezilieze contractele anticipat vor primi suma de răscumpărare.

Conform datelor din rapoartele anuale prezentate de Comisia Națională a Pieței Financiare putem sistematiza cum au evoluat aceste companii pe piața asigurărilor de viață în perioada anilor 2007-2017 (tabelul 1).

Tabelul 1. Dinamica primelor de asigurare de viață pe perioada anilor 2007-2017

Indicatori	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Nr. de companii de asigurări de viață	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1
Prime de asigurare brute subscrise pe asigurări de viață (mil. lei)	33,6	50,9	50,5	35,3	65,5	68,6	73,5	80,0	87,5	89,2	94,9
Ritmul creșterii (mil. lei)	12,0	13,9	0,4	-15,2	30,2	3,1	4,9	6,5	7,5	1,7	5,7
Ritmul dinamic (%)	55,5	41,4	-0,8	-30,1	85,5	4,7	7,1	8,8	2,1	1,9	8,4
	Sursa: Calcule pe baza datelor CNPF (www.cnpf.md)										

În cadrul în care sunt desfășurate operațiunile de asigurare pe baze contractuale sub incidența cererii și ofertei de asigurare avem datele referitoare la primele brute subscrise pe o perioadă de 11 ani. Astfel, conform datelor statistice, în anul 2007 pe piața locală de asigurări activează 24 de asigurători, din care 22 de companii sau 92% sunt specializate pe

segmentul de asigurări generale (de accidente, bunuri, auto etc.) și numai 2 companii licențiate („Grawe Carat Asigurări” S.A. și „Sigur-Asigur” S.A.), desfășoară activități simultane/combinate de asigurări generale și de viață. Compania „Asito” S.A. nu deține licență pentru desfășurarea activității în categoria „asigurare de viață”, însă continuă să administreze contractele pe asigurările de viață, contractate până la data intrării în vigoare a Legii cu privire la asigurări. În anii care au urmat deținătorii de licență vindeau polițe de asigurare de viață înregistrând creșteri semnificative a primelor încasate.

Prin urmare, avem diferența pozitivă de venituri încasate la finele anului 2017 față de 2007 de 61,3 mil. lei. Ritmul mediu de creștere a asigurărilor de viață este unul bun, chiar dacă acest domeniu este relativ nou și puțin explorat în Republica Moldova.

Totodată, conform datelor din figura 1 observăm că pe parcursul anului 2017 compania „Grawe Carat Asigurări” S.A. încasează 92,1 mil. lei sau 97,02%, iar compania „Sigur-Asigur” S.A. care și-a retras licența pe total contracte de asigurare de viață continuă să încaseze venituri din prima de asigurare în sumă de 7,9 mil. lei sau 2,98%, deoarece portofoliul de contracte nu a fost predat altor companii de asigurări și compania și-a asumat responsabilitatea de a îndeplini toate obligațiile financiare ale companiei pe contractele de asigurare încheiate anterior.

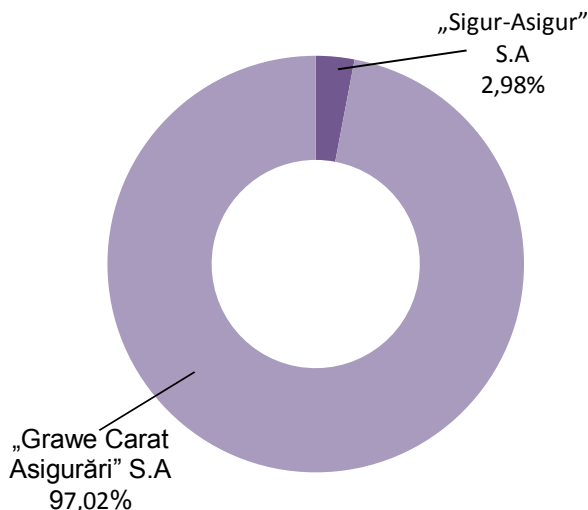

Figura 1. Repartizarea primelor brute subscrise pe societăți, %

Dacă analizăm ponderea asigurărilor în Republica Moldova și ponderea asigurărilor în Uniunea Europeană vedem că cele mai solicitate sunt asigurările de bunuri pentru moldoveni, iar pentru europeni o importanță primordială o au asigurările de viață. Aceasta se datorează faptului că populația țării noastre nu este informată corect despre protecțiile și avantajele prestate de operatorii asigurărilor de viață din țară. În perioada funcționării contractului de asigurare apar unele conflicte nefondate, ceea ce duce la întreruperea anticipată a contractului de asigurare și, implicit, generează pierderi asigurătorilor și crează o imagine negativă pentru asigurările de viață.

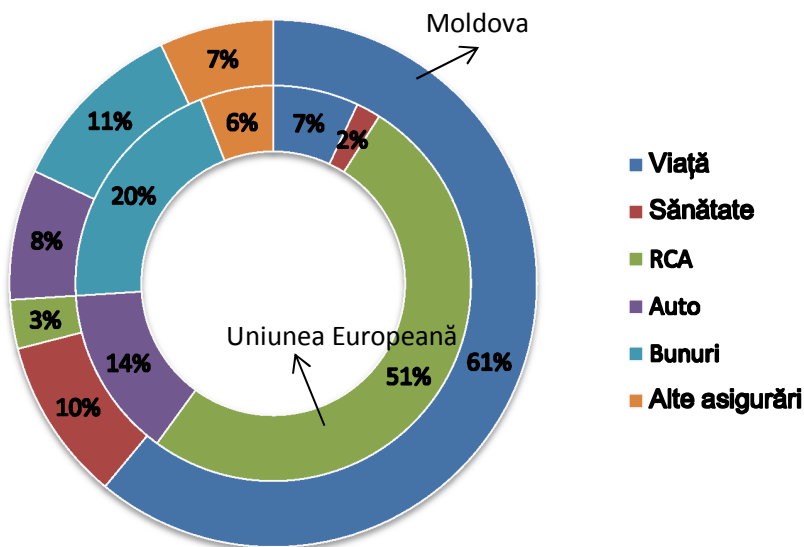

Figura 2. Distribuția asigurărilor după tipuri

ȘTIINȚIFICĂ INTERNAȚIONALĂ
**ASPECTE ALE DEZVOLTĂRII POTENȚIALULUI ECONOMIC-MANAGERIAL ÎN CONTEXTUL ASIGURĂRII SECURITĂȚII
NAȚIONALE**

Comparativ cu piețele occidentale, piața asigurărilor de viață din Republica Moldova se află încă la început de drum, evident că acesta este un aspect pozitiv, deoarece există un potențial de creștere și de dezvoltare.

Potențialul acesta se datorează în mare parte faptului că portofoliul asigurărilor de viață a fost bine structurat în baza experienței companiilor de după hotare, propunându-se asemenea produse ca: asigurări mixte de viață cu acumulare de capital, asigurări mixte de viață cu acumulare de capital pentru copii, asigurări mixte de viață cu acumulare de capital pentru persoane ce desfășoară o activitate cu risc mărit față de cel standard, asigurări mixte de viață cu acumulare de capital și acoperire pentru cazul de diagnosticare cu o afecțiune medicală gravă, asigurări de supraviețuire cu acumulare de capital și sume prestabilite, fără control medical, asigurări suplimentare de accidente.

În concluzie, putem spune că, produsele de asigurări de viață reprezintă o nișă importantă în piața de asigurare a Republicii Moldova, însă ea necesită un imbold suplimentar din partea statului prin atenuarea poverii legislative, a societății prin sporirea interesului față de aceste servicii, inclusiv prin intermediul popularizării lor, consolidării transparenței procesului de activitate al societăților de asigurări și organizarea de campanii de informare.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. Minimul de existență în semestrul I 2018 [citată 10.10.2018] Disponibil: <http://www.statistica.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=6129>;
2. Legea cu privire la asigurări Nr. 407-XVI din 21.12.2006 [citată 17.10.2018] Disponibil: http://lex.justice.md/document_rom.php?id=8A72DED2:D810E610;
3. Asigurarea de viață [citată 21.10.2018] Disponibil: <https://rapidasig.md/despre-asigurari/viata-pensie>;
4. Rapoarte anuale [citată 11.10.2018] Disponibil: <http://www.cnpf.md/md/rapa/>;
5. Asigurările de viață în Republica Moldova [citată 24.10.2018] Disponibil: <https://capital.market.md/ro/content/asigurarile-de-viata-republica-moldova>;